

Posudek na diplomovou práci
Miroslav POSPÍŠIL: Mondialisation – défi pour la France, défi par la France

Předkládaná studie představuje výstup z velmi ambiciózního projektu, ve kterém si autor vytkl za cíl, jak uvádí v anotaci, „analyzovat zvláštní vztah tohoto západoveropského státu [Francie] k dynamikám globalizace“. V první části své práce M. Pospíšil nejprve analyzuje, jak globalizace ovlivňuje francouzskou ekonomiku, kulturu, vnitřní politiku. V druhé části se pak pokouší o stanovení hlavních oblastí, ve kterých naopak Francie aktivně globalizační procesy ovlivňuje a pokouší se do nich co nejvýrazněji zasahovat: zde se autor zastavuje u francouzské evropské politiky, iniciativ v oblasti mezinárodního práva, finanční regulace, solidarity.

Hlavní hrdinkou celé práce je tedy „Francie“, což představuje zřejmě hlavní problém studie. Autor píše o Francii jako o jednolitě entitě, která o sobě „pochybuje“ (s. 9, 11), „má strach“ (s. 11), „má ambice“ (s. 11), adaptuje se (s. 12) apod. – podobných příkladů je v práci v podstatě neomezené množství. Autor sice v úvodu naznačuje, že si je vědom nepřesnosti takové kategorie, hned ovšem dodává, že „toto zjednodušení [...] nám umožňuje mít na zřeteli úžasnou výzvu, kterou je globalizace pro celou francouzskou společnost“ (s. 4). Podobné uvažování působí v sociálně-vědní studii, která by neměla žurnalisticky zjednodušovat, ale naopak co nejvěrněji analyzovat komplexnost jevů, dost nemístně. Škoda je, že autor zřejmě v počáteční fázi svého výzkumu, jak můžeme vidět v projektu diplomové práce (s. 102), vymezil svou problematiku mnohem přesněji (a uchopitelněji), když nazval svou plánovanou studii „Pohled francouzských intelektuálů na globalizovaný svět“. Bohužel se ovšem takto definované problematice nedržel a ve výsledném textu rezignuje na citlivou analýzu bohatě rozvrstvených politických a intelektuálních diskurzů na téma „mondialisation“ ve Francii. Místo toho předkládá pouze většinou dobře známé stereotypy o „Francii“ (tj. názory mediálně velmi přítomných intelektuálů typu Finkielkraut, Duhamel, Cohen atd., resp. různých politiků posledních let – Chirac, Jospin, Sarkozy, ze kterých cituje – ovšem nepracuje s nimi jako s prameny) bojující s americkou „hyperpuissance“ (s. 10). V práci se tedy dočkáme velmi obecných poznámek o „zvláštní“ roli státu ve Francii, o „gaullistické interpretaci kultury“ (s. 30), o kulturní výjimce, resp. diverzitě (s. 33 a dále), o jazykových zákonech apod. U všech těchto témat by přitom bylo nejzajímavější sledovat, kdo, kdy, jak a proč je formuluje a medializuje. Nechybí ani velké množství digresí k nejrůznějším okrajovým tématům jako politický systém Páté republiky (s. 40), schvalování Maastrichtské smlouvy ve Francii, náplň společné zahraniční a bezpečnostní politiky (s. 68). Autor se též

dovolává Hobbese, Kanta, Braudela (aniž by citoval jejich díla – s. 69-70). V takto široce rozmáchnuté „syntéze“ (což je na 92 normostranách diplomové práce velmi obtížně zvládnutelný záměr) se M. Pospíšil bohužel nevyvaroval ani banalit typu „Kultura nepochybně zaujímá důležité místo ve francouzské národní identitě“ (s. 39). Nejednou dokonce sklouzává ke stylu jakéhosi „policy paper“, když např. na s. 23 uvádí: „Nekonstatujeme to, abychom hlásali návrat k evropskému protekcionismu nebo chimérické výzvy ke spotřebě „made in EU“, ale abychom podtrhli důležitost zvýšení prostředků na financování výzkumu a rozvoje“. Na s. 57 zase velmi rozhodně „Francii“ radí, že „se musí stát iniciativní mocností“ (*une puissance de proposition*), či „předvídající mocností“.

Nejzajímavějšími pasážemi jsou ty, kde M. Pospíšil dostatečně specificky analyzuje konkrétní politické opatření, instituci, zdařilá je např. kapitola o *Agence Française de Développement* (s. 85-86).

Vzhledem k celkovému charakteru textu není jasné, proč autor zvolil francouzštinu jako jazyk, ve které svou studii sepsal: jde z velké části o kompilaci z francouzských zdrojů (velmi důležitým je zejména monografie S. Meunierové a Ph. Gordona), v češtině by tedy studie mohla představovat alespoň vstup do dané problematiky (ve francouzštině obsírně traktované) pro nefrankofonní čtenáře. Práce je napsána kultivovaným jazykem, problémem je ovšem velké množství chyb a překlepů, které svědčí o nepozornosti autora při finální úpravě textu: M. Pospíšil například systematicky vynechává *accent circonflexe* nad hláskou „i“ – (jde o velmi často užívaná slova jako *maîtrisé*, tvary slovesa *paraître*, *connaître* atd.), nedodrhuje slovesné číslo (s. 16, 18, 29, 32, 33, 34, 42, 43, 47, 48, 49, 51, 76 atd.), vynechává interpunkční znaménka (s. 18, 33, 61, 71, 90 atd.), přízvuky (s. 23, 32, 33, 71, 82). Chyby najdeme i v užití členů (s. 26, 49 atd.), ve shodách jmen (s. 28, 57, 60, 63, 86), v časování sloves (s. 49, 50, 56, 58, 95 atd.). V práci je množství dalších překlepů (s. 26, 42, 61, 70, 76, 81, 84 atd.).

Vzhledem k tomu, že autor přeci jenom ve své práci prokázal schopnost zpracovat bibliografii v cizím jazyce a vytvořit strukturovanou (byť nedostatečně ostře vymezenou) argumentaci, doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm **dobře**.

V Praze 11. června 2010

PhDr. Ondřej Matějka